

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1940 JULIUS 19. PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM, 162. SZÁM

Románián a sor, hogy közeledést keressen a magyar-román kérdésben

A nagyváradi vasgyárat Brailába költöztetik a románok -- Bukarest cáfolja, hogy a szovjet-orosz csapatok további tizenkét kerületet megszálltak volna -- Románia nem akarja meg-tűrni az idegen zsidókat -- A tengelyhatalmak különleges szerepet szánnak a magyar és a spanyol nemzetnek -- Ellentétek Rooseveltt harmadszori jelölése körül -- A német és olasz repülőik sikeres bombatámadásai az angol támaszpontok és hajók ellen

Mussolini és Franco tábornok augusztus elején találkozni fognak?

Berlin, július 18. A Berliner Bör-senzeitung behatóan foglalkozik a magyar külügyminiszter expozéjával. A lap cikkének ezt a címet adja: „Csáky gróf óva int a külföldi uszítóktól” — „Magyarország hálája a tengelyhatalmak iránt.” Hozzáteszi a lap, hogy Csáky István külügyminiszter ez a beszéde is meg-erősítése volt a többször kifejezett és megismételt gondolatmenetnek, va-lamint annak, hogy Magyarország egvétért a tengelyhatalmak ama célkitűzéseivel, amelyek szerint Délkelet-Európa békéjét fenn kell

tartani és tartós alapokra kell helyezni.

A Völkischer Beobachter „Béke és nyugalom Délkelet-Európában” cím alatt bő kivonatokat közöl a magyar külügyminiszternek a parlament külügyi bizottságában leg-utóbb mondott beszédéből.

A Berliner Lokalanzeiger és a Deutsche Allgemeine Zeitung szintén hosszabb jelentésben számol be a külügyminiszter fejtegetéseiről ilyen címek alatt: „Magyarország igazságos rendezést követel”, „Egyetértés a tengelyhatalmakkal”.

jenzése közben virágerdőben tel-jes két órán keresztül vonultak el a birodalom fővárosának történelmi útján, a Hárzfásoron. (MTI)

Berlin, július 18. (Német TL.) A berlini hadosztály parancsnoka vi-rággal teleszórta gépkocsiján hét

órakor hajtatót el a brandenburgi kapu középső íve alatt. A véderő nevében Fromm tüzérségi tábornok, a póthadsereg parancsnoka üdvözölte a német tábornokot. Utána dr. Göbbels miniszter tolmácsolta a haza első üdvözlését. (MTI)

Brailába költöztetik a nagyváradi vasgyárat

Nagyváradi, július 18. (Bud. Tud.) A nagyváradi Phöbus Vasgyár esztorgályos-osztályának mintegy százharz munkása felmondólevelet ka-pított a gyár igazgatóságától. A gyár ugyanis elhatározta, hogy a brailai

anyagvállalathoz költözik és nagy-váradi üzemét beszünteti. A költöz-ködés július 27-én fejeződik be. A munkások nagy része nem volt haj-landó Brailába költözni, ezért tör-téntek a felmondások.

Nem kerültek a Szovjethez a Csángófalvak

Kolozsvár, július 18. (Bud. Tud.) Bánffy Miklós, a romániai magyar népközösség elnöke a következő fel-hívást intézte a magyar lakossághoz: Románia magyar lakosságához! A kormány és a „Nemzet Pártjának” vezetőségével történt megegyezés alapján magyar testvéreink beirat-kozása a „Nemzet Pártjában” később megállapítandó időpontban fog tör-ténni. Az erre vonatkozó útmutatások kellő időben tudtul fognak adadni. Kolozsvár, 1940 július 15. Bánffy

Miklós, a romániai Magyar Népkö-zösség elnöke.

Kolozsvár, július 18. (Bud. Tud.) Elekes Dénes, a bukovinai Istense-gits község katolikus plébánosa több erdélyi magyar laphoz levelet inté-zett és ebben kéri őket, hogy a lap-példányokat továbbra is küldjék a bukovinai csángóközségekre, mert nem felelnek meg a valóságnak az el-terjedt hírek és nincs szó arról, hogy a bukovinai magyar községek szov-jetország fenhatóság alá kerültek volna.

Alig történt szabadságolás a román hadseregben

Róma, július 18. Római körökben megbízható értesüléseket kaptak a romániai aratómunkálatok során fel-merült nehézségekről. A betakarítás és aratás csak vonatoltan történhet Romániában, mert eddig a katonai szolgálatra behívott legénységnek csak igen kis töredékét szabad-ságolta a román hadvezetőség. Azok a hírek, amelyek 300—400.000 katoná aratási szabadságáról szóltak, még

tizedrésükben sem igazak.

A román hadvezetőség az otthon maradt asszonyokra s öregekre akarja bízni az aratási munkák el-végzését, mert a mozgósított hads-regeből nem akarnak újszólván senkit még aratási szabadságra sem küldeni. A hadvezetőségnek ez a szigorú álláspontja előreláthatólag károsan fogja befolyásolni a romá-niai terméseredményeket.

Churchill az angolok élei-halál küzdelméről

London, július 18. (Reuter.) Chur-kill miniszterelnök esütörtök délután az alsóházban a következő nyilatko-zatot tette:

Június 24-én a japán kormány fel-kérte az angol kormányt, tegyen in-tézkedéseket a Kína részére Burmán keresztül történő hadianyag és más árucikkek szállításának megszünte-tésére. Azonnali kérést terjesztettek elő Honkonggal kapcsolatban is.

A japán kormányval a következő megállapodást kötöttük: Honkong-ból a fegyverek és hadianyag kivite-lét 1949 januárjától megtiltották és semmiféle olyan hadianyagot, ame-

lyet a japán kormány fontosnak tart, valóban nem vittek ki, mert a burmai kormány beleegyezett, hogy a három hónapi időszakra felfüggeszti a Kí-nának szánt fegyverek, hadianyagok, valamint a következő árucikkek szállítását: benzin, tehergépecek és vasúti alkatrészek. A Burmában betiltott árucikkeket Honkongban is betiltották.

— Amíg figyelmeztettük a japán kormány által tett kérést és megkö-töttük a megállapodást, az angol kor-mány nem tévesztette szem elől azo-kat a különböző kötelezettségeket, amelyekkel Anglia magára vállalt töb-

Románián a sor:

Genf, július 18. A Basler Nach-richten a román helyzetet még min-díg zavarosnak mondja. Antonescu tábornok újabb letartóztatása a Vas-gárda fokozott tevékenységével áll összefüggésben. A Vasgárda arra törekszik, hogy a külpolitikai irá-nyítást kezébe vegye, vagy leg-

alábbis arat döntő befolyást gyako-rolhasson.

A Neue Zürcher Zeitung budape-sti tudósítója megjegyzi, hogy most Románián van a sor, mivel a tengelyhatalmakhoz való közeledés a román-magyar kérdés elintézésé-vel a legszorosabb kapcsolatban áll.

Románia elvesztette a francia támasztékot

Stockholm, július 18. A Nya Daglight Alabanda c. stockholmi napilap egyik legutóbbi számában nagy cikkben foglal állást a Romá-niára vonatkozó magyar revíziós kö-vetelések mellett.

A cikk megállapítja, hogy az an-tant hatalmak kényszerítették Ma-gyarországra a trianoni szerződést, amely olyan volt, hogy a Romániá-val való rendezést előbb-utóbb ma-ga után kellett, hogy vonja. Az an-tant vezetői ugyanis a határokat a „nagyromán” álmoknak megfelelően hozták meg úgy, hogy nagy tiszta

magyar területek kerültek román uralom alá. Hangsúlyozza a lap, hogy a magyarság sohasem szűnt meg az 1920 óta hevenyészve meg-vont határok revízióját követelni és hivatkozik Mussolininek a magyar revizionizmus iránt tanúsított ro-konszenvére. Végül megjegyzi a svéd lap, hogy Románia akkor, am-ikor a magyar revíziós követelések-kei szemben ismételt elutasító ál-láspontra helyezkedett, még Páris oltalmát élvezte. Most azonban már kihúzták a román állam alól a fran-cia támasztékot.

A román sajtó a zsidók ellen

Bukarest, július 18. (Bud. Tud.) A Porunca Vrenni hangoztatja, hogy a Romániában lakó zsidók tekin-télyes része a békeszerződések hatá-rozata folytán került Romániába, miután a nyugati harcok kimene-tele ezeket a szerződéseket meg-semmisítette és erejük megtört

Franciaország erejének megtörésé-vel, Románia sem köteles a lap sze-rint ezeket a zsidókat megtűrni az országban. A zsidók befogadására annak idején Romániát a nyugati szövetségesek kényszerítették, mert anélkül nem voltak hajlandók meg-erősíteni az új határokat. (MTI)

A berlini és brandenburgi csapatok a birodalmi fővárosban

Berlin, július 18. A berlini és brandenburgi csapatok első hadosz-tálya csütörtökön zeneszóval és ha-rangzúgás közepette lengyelországi és franciaországi diadonséges győ-zelmeinek friss habérjaival vonult be a brandenburgi kapun át a biro-dalom fővárosába. Dr. Goebbels bizo-

dalmi miniszter, Berlin körzetveze-tője, a birodalmi kormány s a ber-lini lakosság, Fromm tüzérségi tá-bornok, póthadsereg parancsnoka pedig a német véderő nevében üd-vözölte a német katonákat, a pom-pásan feldíszított Párisi téren. A csapatok a lakosság leirhatatlan

bek között a kínai nemzeti kormány-nyal szemben és az érdekelt angol területekkel szemben. Az angol kormány-nyal szemben az érdekelt angol területekkel szemben. Az angol kormány-nyal szemben az érdekelt angol területekkel szemben. Az angol kormány-nyal szemben az érdekelt angol területekkel szemben.

Vita az angol-japán egyezményről

London, július 18. (Reuter.) Churchillhez nyilatkozata után több kérdést intéztek. Noel Baker munkáspárti képviselő megkérdezte, vajon helyesen értelmezi-e Churchill nyilatkozatát, ha úgy véli, hogy Anglia egyáltalában nem kíván a kínai néppel olyan békét, vagy nem biztosítja olyan béke elfogadására, amely kapitulációt jelentene a támadással szemben.

Churchill válaszában kijelentette, hogy rokonszenvezik ezzel a felfogással. Egy másik kérdésre válaszolva Churchill kijelentette, hogy amit

Az angol sajtó nem közvetíti a légitámadások áldozatainak számát

London, július 18. (Reuter.) Churchill bejelentette az alsóházban, hogy ezennel nem szabad az újságoknak naponta közölni a légitámadások áldozatainak számát. Az áldozatok teljes számát havonta jelentik be a parlamentben és teszik közé az újságokban.

Csak francia állampolgár lehet közigazgatási tisztviselő

Vichy, július 18. (Havas.) Egy csütörtökön megjelent kormányrendelet azonnali hatállyal semmisnek nyilvánítja a közigazgatási tisztviselők kinevezését abban az esetben, ha az illető közigazgatási tisztviselőnek az apja még nem volt francia állampolgár. E feltételektől eltekintve azoknál, akik a francia hadsereg kötelékében harcoltak, de azoknál is, akik a felmenő ágon ki tudják mutatni, hogy hozzátartozók a francia hadseregben teljesítettek szolgálatot. Az ilyen tisztviselők szolgálati éveik szerint végkielégítést kapnak. Egy másik kormányrendelet felhatalmazza a kormányt, az 1940 évi okt. 31-ig terjedő időszakra, hogy minden polgári és katonai alkalmazottat felmentesen hivatalkától. (MTL.)

120 bomba hullott a haifai kőolajfinomító telepekre

Róma, július 18. (Stefani.) Egy angol hivatalos közlemény azt jelenti, hogy Haifa ellen intézett olasz légitámadás nem okozott kárt. Ezt az állítást teljesen megcáfolják azon fényképfelvételek, amelyeket az olasz repülőgépek közvetlenül a támadás után készítettek. A fényképeken látható, hogy sűrű füstfelhők szállanak fel raktárakból és kőolaj-finomítókból. Eszerint

Spanyolországnak cselekvően részt kell vennie az európai újrendezésben

Madrid, július 18. (Német TI.) A nemzeti szindikátusok Franco tábornok előtt történt elvonulása során a menet 3 fegyvernem küldöttségei nyitották meg zászlóikkal. A diplomata díszemlényre zsúfolva volt. A falangisták egyik madridi vezető tagja beszédében azt követelte, hogy Spanyolország vegyen azonnali cselekvően részt az európai újrendezésben.

Roosevelt harmadszor is elnökjelölt

Csikágó, július 18. Az Egyesült Államok százötvenéves életében most történt másodszer, hogy valakit harmadszor is elnöknek jelöltek: a demokrata párt csikágói pártgyűlése Franklin D. Rooseveltet majdnem egyhangúan elnökévé jelölte. Leadták 1095 szavazatot, ebből Roosevelt kapott 947-et, Roosevelt személyes híve és jóbarátja, Farley postaügyi miniszter 72-t, Garner alelnök 61-et, Hull külügyminiszter pedig 5 szavazatot kapott. Garner és Farley percekig tartó tavolból helyeslés között lemondott szavazatairól, úgyhogy Roosevelt jelölése, a hivatalos nyilat-

tették azt az óhajunkat is, hogy megjavítsuk Japánnal kapcsolatainkat. Hajlandók vagyunk felajánlani együttműködésünket, hogy a két ország céljait elérjük. Mindenekelőtt azonban tisztában kell lenni azzal, hogyha ezeket a célokat el akarjuk érni, ez a folyamat a béke és kiengesztelődés útján játszódjék le, nem pedig a háború veszélyein keresztül.

tettek, nem tettek az Egyesült Államok és Szovjetországnak magatartásának figyelembevétele nélkül.

London, július 18. (Reuter.) A Lordok Házában Halifax az angol-japán egyezmény ügyében Churchill miniszterelnök képviselőházi nyilatkozatával megegyező kijelentéseket tett. Több főrend kijelentette, hogy agodalommal néz a bejelentett politika következményei elé. Halifax hozzájárult ahhoz az indítványhoz, hogy a kérdést a főrendek kellő időben titkos ülésen vitassák meg.

London, július 18. (Reuter.) Churchill egy hozzá intézett kérdésre válaszolva az alsóházban kijelentette, hogy megkérte azokat a minisztereket, akiknek hivatala szorosan összefügg a hadviseléssel, hozzanak azonnali intézkedéseket, hogy az éjszakát hivatalukban töltsék.

test kapnak. Egy másik kormányrendelet felhatalmazza a kormányt, az 1940 évi okt. 31-ig terjedő időszakra, hogy minden polgári és katonai alkalmazottat felmentesen hivatalkától. (MTL.)

Vichy, július 18. (Havas.) Petain tábornok Baudoin külügyminiszter jelenlétében csütörtök délelőtt fogadta a diplomáciai testületet. Petain tábornagy rövid beszédet intézett hozzájuk és abban kifejezésre juttatta, hogy Franciaország bizalommal tekint a diplomáciai testület magas tevékenysége elé. (MTL.)

összesen 120 bombát dobtak raktárak, berendezésekre és finomítókra.

A felrobbant tartályokból kifolyt a benzín és lángrobbantotta a földalatti tartályokat is. A kár milliárdokra rughat és igen súlyosan érinti az angol Földközi tengeri hajóhad kőolaj-ellátását. Ez a bombázás eddig a legnagyobb légvállalkozásnak tekinthető a Földközi tengeren.

A szindikátusok egyik képviselője arra emlékeztette az egybegyűlteket, hogy Spanyolországban még sok „gazdasági Gibraltár” van, ezeknek el kell tűnniük.

Madrid, július 18. (Stefani.) Csütörtök délelőtt két ismeretlen nemzetiségű repülőgép újabb támadást intézett Gibraltár ellen. A léghárítás élénk közbelépése ellenére a két gépnek sikerült elrepülnie.

kozat szerint, egyhangúnak mondható.

A történelmi jelentőségű szavazást kisebb izgalom előzte meg. A pártprogram felolvasása után ugyanis Ryan képviselő indítványozta, hogy Rooseveltet ne jelöljék harmadszor. Glass virginiai szenátor pedig Farley postaügyi miniszter jelölését indítványozta, csupán azért, hogy a hagyományon ne essék sérelem.

A csikágói gyűlés Amerikában nem kellett meglepetést. Már tavaly sz. óta népszerű az a felfogás, hogy az európai háború és az egész világ-rendet érintő rendkívüli események

miatt nem szabad Amerikát egy elnökválasztással kapcsolatos megrázkódtatásnak kitenni. Roosevelttel nyolc éve vezeti az ügyeket minisztereivel együtt, káros volna, ha most gyakorlatlan emberek találnák szembe magukat a világ egyik első hatalmaságának beonyolult ügyvitelével.

Csikágóban jellemzőnek találták, hogy a republikánus párt jelöltje, Willkie csak az amerikai gazdasági élet irányításának kérdésében vall a Roosevelttől eltérő programot. Míg

Burke szenátor Roosevelt ellen

Washington, július 18. (Reuter.) Burke szenátor nyilatkozott a demokratapárt kebelében felmerült nézeteltérésekre enged következtetni. Burke szenátor kivonta magát a demokrata pártból és Willkie köztársaságipárt-jelöltet támogatja az elnökválasztáson. Burke, mint ismeretes, gyakran bírálta Roosevelttel kormányát. Willkiehez intézett levelében kifejtette, hogy ellenzi egy elnök harmadszori megválasztását. Ennek következtében Willkie győzelme érdekében kíván dolgozni. Végül annak

Német csapatok partraszálltak egy Bretagne előtti szigeten

Berlin, július 18. (Német TI.) A véderő főparancsnoksága közli: A távoli tengereken tevékenykedő német hadihajók újabb 30.000 bruttó regisztertonna ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el.

A haditengerészeti járműveken német csapatok szálltak partra a Bretagne előtt fekvő Ouessant szigeten.

Német harci repülőgépek megtalálták az adershoti katonai gyakorlóterepet, valamint dél- és közép-angliai repülőtereket, iparműveket és kikötőberendezéseket. Tunbridge Wells repülőterén. Eastborne partfelépésén s a portlandi kikötőberendezéseken különösen heves tüzeket figyeltek meg.

Egy greenooki nagy hadifelszerelési gyárat több teli találat ért.

Eltávolítják Gibraltár polgári lakosságát

Algeciras, július 18. (Német TI.) A gibraltári hivatalos lap rendeletet közöl valamennyi 17 éven aluli személy és valamennyi nő eltávolításáról. A rendelet értelmében a városból elszállítják mindazokat a 45. évüket még be nem töltött férfiakat is, akik nincsenek besorozva semmiféle szolgálatra. Az elszállítás a legközelebbi napokban történik meg. Ugyanaz a rendelet felszólítja a kereskedőket és azokat a személyeket, akiknek homokzsákjuk van, hogy a tulajdonukban lévő homokzsákokat azonnal szolgáltatassák be.

Madrid, július 18. (Német TI.) Gibraltárból Lalincába érkezett jelentések újabb részleteket közölnek a

Willkie a százsázalkos gazdasági liberális, vagyis a Roosevelttel által ellenzett „aki bírja, marja” — szabadversenynek nevezett irányzat híve, addig Roosevelttel szemben a kisembereknek. Általában a fogyasztók millióinak joguk van a mammut trösztök esetleges kizsákmányoyása ellen védekezni.

Az elnökválasztás novemberben lesz, de Roosevelttel a törvények értelmében mindenképpen 1941 március 1-ig viszi Amerika ügyeit.

a reményének adott kifejezést, hogy sok demokrata követni fogja majd példáját.

Róma, július 18. (Magyar Távirati Iroda.) Newyorkból jelentik a Messaggeronak:

Sybley, az amerikai kereskedelmi kamara elnöke, a harwardi egyetemen mondott beszédében kijelentette, hogy amerikai katonai szakértők véleménye szerint Nagybritania aligha állhat ellen egy hónapnál tovább a tengelyhatalmak villám-támadásának.

A csatornában hajók ellen intézett támadások során sikerült egy kereskedelmi hajót felgyújtani, egy további kereskedelmi hajót és egy előőrs hajót pedig bombákkal oly súlyosan megrongálni, hogy a legénységnek a hajókat el kellett hagynia.

Az éjszaka a Rajna-Ruhr vidékbe berepült ellenséges repülőgépeket léghárító tüzzel elűzték és megakadályozták a tervezett bombavetésben. Egyes céltalanul ledobott bombák sem emberéletben nem tettek kárt, sem anyagi kárt nem okoztak.

Cherbourg-tól északra légi harcban leltették egy Bristol Blenheim mintájú ellenséges repülőgépet. Egy repülőgépünk a Csatorna fölött lezuhant.

gibraltári tüntetésről. A hivatalos lapban megjelent újabb kiürítési parancs ismertté válása után a gibraltári lakosság a város utcáin összeverődött és tiltakozó tüntetéseket rendezett a kormányzósági palota előtt. A tömeget egy lovas különítmény és a tűzoltóság próbálta szétkergetni. Ezután a lakosság — elsősorban a nők és gyermekek — bejárták a főutcákat és kényszerítették a kereskedőket, hogy üzleteiket zárják be.

Az izgalom a gibraltári lakosság körében egyre fokozódik. A hatóságok attól tartanak, hogy augusztus elején, amikor a kiürítendő hájjószállítását kifizették, komoly összeütközésekre kerül sor.

További olasz előrenyomulás Kenyában

Valahol Olaszországban., július 18. Északafrikában újabb eredményes bombázást hajtottunk végre Marsa Matru vidékén, valamennyi repülőgépünk visszatért kiindulópontjára.

Keletafrikában a Moyaléből visszavonuló ellenséget Buna felé üldözték szárazföldi csapatunk és repülőgépeink, amelyek gépfegyvertűzzel szétszórták a menekülő teher szállító oszlopokat, nagymennyiségű fegyvert, lőszert és gépkocsit zsákmányoltunk.

Bombavető repülőgépeink szemmel látható eredménnyel bombázták Wajir repülőterét.

Az ellenség Agordat repülőterére bombákat vetett anélkül, hogy kárt okozott volna. Vadászgépeink lelőtték egy angol repülőgépet.

Valahol Olaszországban, július 18. A Stefani értesülése szerint az ismeretlen nemzetiségű kereskedelmi hajó, amely Málta felé tartott, s amelyet a Szicíliai csatornában délre tegnapi olasz bombatalálat ért, egy 15 ezer tonnás tartályhajó. A súlyos sérülések következtében a

hajót legénysége teljesen magára hagyta. A hajó még ma is gazdátlanul imbolyog a tengeren. (MTI)

Róma, július 18. (Stefani.) Az olasz lapok megcáfolhatatlan bizonyítékokat közölnek az olasz léghaderő és haditengerészet legutóbbi sikereiről. Az egyik fénykép-felvétel Haifa városa látható. A kikötő kőolajtartálya felől sűrű füstfelhő emelkedik az ég felé, amely bizonyítja, hogy a fasiszta bombázók telibe találtak a kőolaj-finomítókat; egy másik fényképfelvétel egy angol cirkálóit örökölt meg, amint az olasz repülőgépek elől füstfelhő fejlesztésével szeretne menekülni. A hajó körül három hatalmas fehér folt volt látható, amely a három bomba becsapódási helye.

A 3 bomba közvetlenül a hajó mellett esett le, de egy bomba találat el, mert a cirkáló hátsó részéről hatalmas füstszlop tört fel. Ezek a hajók bizonyítják, amelyek beszéd és kétségbevonhatatlan cáfolatai az angol hírverés képtelen kitálatásainak. (MTI)

Hir Mussolini és Franco találkozásáról

Róma, július 18. (MTL.) A Corriera del Padano közli a Petit Dauphinis cikkét, amely szerint Mussolini és Franco tábornok augusztus első felében állítólag találkoznak.

Az olasz lapok lelkes hangú cikkeken foglalkoznak a nemzeti Spanyolország forradalma kitörésének 4. évfordulójával. A Giornale d'Italia hangsúlyozza, hogy 1936 július

18-án rázta le Spanyolország a rajta uralkodó vörös korda uralmát és ezen a napon szabadult meg a francia és angol befolyás alól. A Tribuna hangsúlyozza, hogy az új Európában Spanyolország hallatni akarja szavát. A fallang forradalma nem tűrheti, hogy Gibraltár továbbra is idegen kézben legyen.

A Stampa a zsidók eltávolítását követeli az új Európából

Róma, július 18. (MTL.) A Stampa azt írja, hogy az új Európából végkép el kell távolítani a zsidókat, de oly módon, hogy soha vissza ne térjenek. Az szerencsétlen gondolat volna, ha a zsidókat Palesztinába telepítenék, mert onnan is szétszórdhatnának, mint tették már a

multban. Sokkal jobb megoldást jelentene a zsidók Madagaszkárra való telepítése. Ezen a vidéken bő terület nyílik azoknak, akik dolgozni akarnak. Ide kell tehát telepíteni azt a sok millió zsidót is, akik még Európában élnek.

Kormányválság előtt áll Románia

Belgrád, július 18. (Bud. Tud.) A „Politika” bukaresti jelentése szerint a Gigurtu-kormányt átalakítják. Még valószínűbbnek tartják azt, hogy teljesen új kormány veszi át rövidesen az ügyek vezetését.

Berlin, július 18. A Frankfurter Zeitung hosszabb cikkben foglalkozik Románia belpolitikai helyzetével. A lap megállapítja, hogy a Bessarabia ügyében folyt orosz-román vita eredménye nemcsak Románia új külpolitikái orientálódását hanem belpolitikai téren is új korszak bevezetését jelenti. A felelős férfiak minden kijelentése és intézkedése abból a tudatból fakad, hogy az ország történetében fordulatot értek meg, olyan fordulatot azonban, amelyet nem messzetekintő és tetterős vezetés készített elő és hajtott végre, hanem amely a dolgok kényszerítő erejénél fogva következett be, mint az európai erőviszonyok eltolódásának következménye.

A jelenlegi kormány most bejelentette azt a szándékát, hogy levonja a következményeket a leg-

utóbbi tapasztalatokból és Romániát minden téren beilleszti a tengely működésébe és rendszerébe. A kormány összetétele azonban nem egyöntetű és így érthető, hogy az alapvető felismerések útjára, mértéke és következményei tekintetében politikai nézeteltérések merülnek fel, amelyek azután a közvéleményben minduntalan egyes miniszterek lemondási szándékairól szóló híreszteléseknek adnak tápot.

Romániának, — írja végül a lap — kétségtelenül érdekében áll, hogy elérje az ország összefogását abban a pillanatban, amikor szükségesnek bizonyul, hogy árgyalásokat kezdjen szomszédaival döntő kérdésekről.

Genf, július 18. (MTL.) A Basler Nachrichten budapesti jelentésében a román helyzetet még mindig zavarnak mondja. Antonescu tábornok újabb letartóztatása a Vaszgárda fokozott tevékenységével áll összefüggésben. A Vaszgárda arra törekszik, hogy a külpolitikai irányítást kezébe vegye, vagy legalább is arra döntő befolyást gyakorolhasson.

Franco: Két millió spanyol áll készenlétben

Madrid, július 18. (TP.) A spanyol nemzeti ünnepe Franco beszédét ismerteti, melyben első alkalommal ismertette hivatalosan a spanyol követeléseket. Franco beszédében követelte a spanyol impériumot és többek között a következőket mondta:

— Harcunkban ugyan megálltunk azonban céljainkat még nem értük el. **Egységes nemzetet kell teremnünk és impériumot kell egybe kövacsolnunk.**

Franco emlékeztetett arra, hogy Ferdinánd és Izabella teremtették meg az egységes Spanyolországot. Innen ered Spanyolország küldetése s egysége annak a népek, amelyek követelést támaszt Gibraltárra és az afrikai hódításokra. Ez a nép az egység politikáját fogja folytatni és megtartani. Izabella királynő öröksége, amely négy évszázada, hogy a spanyol népre maradt, kötelez. Spanyolország ötszáz ezer halottat áldozott a haza egységéért és ezzel áldozott jogaiért és küldetéséért. Ma ezennél kétféle ember áll állandóan készenlétben, hogy az állam jogait érvényre juttassa.

Franco beszédének befejező részében követelte, hogy a spanyolok abban a szent pillanatban, midőn elérkezik a nemzet jogainak érvényesítése, **zárt sorokban, egyetlen vezető alatt, egységes és fegyvelmezett blokkban álljanak, hogy Spanyolország ismét ráléphessen a nagyság felé vezető útra.**

Madrid, július 18. (Német TL.)

Franco tábornok szerdai beszédében amelynek most jelent meg a hivatalos szövege, többek között még a következőket mondta:

— A spanyol hősihalottak vére nem azért ömlött, hogy visszaessünk a hanyatlás időszakába. A spanyol vér azért folyt, hogy egy nemzetet teremtsünk és birodalmat kovacsoljunk össze. Caudiolo hangoztatta, hogy kétféle katonai áll készen Spanyolország jogainak megvédelmezésére. (MTL.)

A Szovjet nem lépte át az új szovjet-román határt

Bukarest, július 18. (Német TL.) A londoni rádiónak az a híre, mely szerint szovjet orosz csapatok Bukovinában megszálltak további 12 kerületet, teljesen valótlán és légből kapott. Szovjet orosz csapatok sem Bukovinában, sem Bessarabiában nem lépték át az új szovjet-román vonalat. (MTL.)

Az új Európa és a tengelyhatárok

Milánó, július 18. A Popolo d'Italia szerdai számában a lap külön tudósítója, Mario Appellius „A tengelyhatárok és a vichy köztársaság” címmel cikket írt, amelyben a következő érdekes magyar vonatkozású megjegyzések olvashatók:

A tengelynek Franciaországgal szemben tanúsított tartózkodó magatartása csaknem teljesen ugyan-

az a „tartózkodó” magatartás, amelyet tengely Romániával szemben is tanúsít, az árnyalatoknak azzal a logikus különbsével, amelyet az a lényeges különbség határoz meg, hogy míg Franciaország ellenségeskedését a tengellyel szemben egészen a háborúig vitte, addig Románia nem jutott el a háborúig.

Európa képe a forradalommal szemben teljesen világos. A tengely oldalán az új Európa keretében különleges hely illeti meg a nemzeti-szindikalista Spanyolországot. —

Ibn-Szaud seregei Transzjordánia határán

Róma, július 18. (Német TL.) A Messaggero jelentése szerint saudi arab csapatok állnak a Nedzsd vízfolyásai mentén. Ibn-Szaud király az angol-zsidó titkos szerződésre ezek-

kel a csapatösszevonásokkal válaszol. A csapatok Transzjordánia határán vonultak fel, ahol az Angliától függő Abdullah emír folytatja látogatmányát.

Ujabb részletek Gibraltár bombázásáról

Madrid, július 18. (Német TL.) Gibraltárnak csütörtök hajnalban 3 órakor történt bombázásáról a következő részletek érkeztek: Négy idegen gép öt legnehezebb bombát dobott le. A bombák egyrésze a gibraltári tengerészeti raktár közelében csaldták le. A bombázásnak 5 halálos áldozata volt és többen megsebesültek. Több ház beomlott.

Madrid, július 18. (Stefani.) A Gibraltár ellen intézett mai légi támadásról új részletek vannak ismeretessé. Reggel 3 óra felé négy is-

meretlen nemzetiségű repülőgép jelent meg a Szikla-vár felett. Egycikkük világitórakétát dobott le, a többi pedig bombákat vetett az így megvilágított célpontokra. A bombák robbanása Algeciroszban és Lalineában is erősen megrázta az alakokat és vakrémületet okozott. Heves tüzelés indult meg, de egyik repülőgépet sem találtak el. Hét óra felé két másik ismeretlen nemzetiségű repülőgép jelent meg Gibraltár felett. Ezeket sem találta el a légharító ágyú tüze. (MTL.)

Elsüllyedt egy angol torpedóromboló

London, július 18. A tengernagy hivatali titkársága jelenti, hogy az Imogen romboló a sűrű ködben összeütközött és elsüllyedt. Egy tiszti és 10 tengerész megsebesült. Egy sebesült belehalt sérüléseibe. Ezenfelül 17 tengerész eltűnt, attól tartanak, hogy ezek is odavesztek.

London, július 18. Csütörtökön délután ellenséges repülőgépek néhány bombát dobtak le Anglia déli és délnyugati körzetében, valamint Wallesben. A bombák jelentősebb kárt nem okoztak. (MTL.)

Ottava, július 18. (Reuter.) Franciaország az egyesült királysággal megszakította diplomáciai kapcsolatát, de Kanadával változatlanok maradtak kapcsolatai. A törvényes francia kormányt az itteni francia követség képviseli. — Elméletileg egyedül az a változás állott be a helyzetbe, hogy Franciaország nem szövetségese többé Kanadának.

London, július 18. (Reuter.) A dominiumügyi miniszter bejelentette a lordok házában, hogy szerdán a titkos ülésen külpolitikai vitát tartanak. (MTL.)

London, július 18. (Reuter.) A kereskedelmi tengerészeti miniszterium közli, hogy az angol kormány a védelmére vonatkozó intézkedések értelmében lefoglalta az egyesült királyság kikötőiben tartózkodó francia kereskedelmi hajókat. A háború befejezéséig a hajók használatáért megfelelő összeget fizetnek, majd visszaadják azokat Franciaországnak. A hajók angol lobogók alatt futnak, de a francia lobogó is fel lesz húzva. Sok francia tiszti és legénység az angol kormány rendelkezése folytán megtartja helyét ezeken az angol lobogók alatt futó hajókon.

Ujjáformálják Japán külpolitikáját

Tokió, július 18. Konoye herceg, miközben tárgyalásban áll a hadsereg vezetőivel, sikerült megtalálni munkatársait is a legfontosabb miniszteri tisztségek betöltésére. Az új japán külügyminiszter Mat-

suoka lett, akiről az angol rádió ma reggel megállapította, hogy „nagy nacionalista”. Matsuoka tizenhétéves diplomáciai multra tekinthet vissza: Sangháiban, Brüsszelben, Pekingben, Leningrádban és Washingtonban teljesített szolgálatot. Ő vezette a japán delegációt Genfben, amikor az a mandzsuriai viszály miatt elhagyta a Népszövetséget. Tökéletesen ismeri tehát a londoni diplomácia szokásait.

A tengerészeti miniszteriumot továbbra is Yoshi tengernagy vezeti.

A pápa Rómában marad

Róma, július 18. (MTL.) Az Osservatore Romano közli, hogy a nemzetközi helyzetre való tekintettel XII. Pius pápa az idén a szokástól eltérően nem hagyja el Rómát és nem költözik nyaralójába, Castelgandolfoban. A lap megerősíti azt, hogy a Szentatyának annak idején lépéseket tett Londonban és Párisban, hogy Rómát, mint szentvárost ne bombázzák.

London, július 18. A norvég kormány elhatározta, hogy a Norvégiaán kívüli tartózkodó 18 évnél idősebb norvég alattvalókat kötelező katonai munkaszolgálat, vagy kötelező munkaszolgálat céljaira összehívja. (MTL.)

Bern, július 18. (Német TL.) Huntziger tábornok a fegyverszüneti francia bizottságnak vezetője a Havas Iroda jelentése szerint csütörtökön érkezik Vichybe, hogy a kormánnyal megbeszélést folytasson.

Halálra ítélték egy csendőrgyilkost

Técső, július 18. Kors Miklós nagyboeszkői lakost, aki Déval István gyertyánigeti nyugalmazott csendőrt meggyilkolta, beismerő vallomás után ma délben a huszti rögtönítélő bíróság halálraítélte. Kegyelmi kérvényét elutasították és Kors Miklóst ma délután kettő órakor kivégezték. (MTL.)

Telefon: 24-71.

HUNGARIA filmszínház

Telefon: 24-71

MA UTOLJARA hangulatos, kedves
MAGYAR FILM:

ÁLL A BÁL

Főszereplők: Szelezky Előadások: d. n. 5, 7, 9 órakor!
Zita, Csontos Gyula, Patoky, Tompa stb.

Világhíradó!

Elmarad a Beleznai Unger-társulat debreceni nyári vendégjátéka

Még nem történt meg a vidéken működő szintársulatok állomásainak kijelölése

Eddig minden évben vendégszerepelt néhány hétig a nyár folyamán a debreceni színházban egy-egy szintársulat. A debreceni közönség úgy megszokta és megszerette őket, hogy nem is tudott ellenni nélkülük. Valahogy hozzátartozott a város nyári arculatához egy-egy ambiciózus társulat s esténként rendszerint zsúfolásig megtelt a Csokonai Színház nézőtere, noha a hőmérő higanyoszlopa igen magasra szökött.

Nemrégiben híre járt, hogy az idén is kapunk szintársulatot a nyár folyamán. Juniában egy napig Debrecenben vendégszerepelt Beleznai Unger István színgazgató kintűn együttese s akkor röppent fel először a hír, hogy az Unger-társulat lesz az idén Debrecen vendége. Maga Beleznai Unger István is nagy örömmel fogadta ezt az ötletet s úgy tervezte, hogy júliusban kéri el két-három hétre a Csokonai Színházat. A város vezetőségének szintén szimpatikus volt ez a vendégjáték, melyet elősegített volna.

Sajnos, az Unger-társulat debreceni vendégjátékából nem lesz semmi. A sajtóban ugyan ismét felröppent egy hír, hogy Ungerék mégis eljönnek Debrecenbe, ez azonban nem valósult igaznak. Munkatársunknak alkalmá volt ebben az ügyben magával dr. Balogh Sándor közművelődési tanácsnokkal beszélni, aki többek között a következőket mondotta:

— A város készséggel rendelkezésre bocsátotta volna a Csokonai

Színházat Beleznai Unger Istvánnak egy nyári vendégjátékra. Unger előbb júliusra kérte a színházat, de ettől függetlenül a város nem kötött volna ki időt, csak éppen a nyári időszakot vette tekintetbe. Most azonban maga Beleznai Unger járt nálam és bejelentette, hogy három okból sem vállalhatja a debreceni vendégszereplést. Az egyik az, hogy a színház most van tatarozás alatt s nem lehet tudni, hogy mikor lehet játszani benne. A másik akadály, hogy az Unger-társulat jelenleg Sátoraljaújhelyen játszik. Ez a város igen messze van Debrecentől s a tagok és a díszletek ideszállítására rendkívül költséges volna. Különben is Sátoraljaújhelyen most igen jól megy a színház... Na és végül a harmadik ok, amiért Unger nem akar Debrecenbe jönni, az, hogy a Színművészeti Kamara nem nézné jószemmel az ő mostani vendégszereplését.

Eddig a közművelődési tanácsnok nyilatkozata. A város tehát mindent megtett volna, hogy elősegítsen egy nyári vendégszereplést, a körülmények azonban ezt megakadályozták. Ettől függetlenül az új színházi évad körül is sok a bizonytalanság. A direktorok ugyan lassankint már megkezdtek a szervezkedést, de senki sem tudja, hogy melyik színgazgató melyik állomásokat kapja. Mindenesetre jó volna, ha az illetékes tényezők rövidesen megtennék a szükséges intézkedéseket, hogy a vidéki szintársulatok elosztása idejében megtörténjen.

A letűnt husz éves elnyomatásról és szenvedésekről beszél két kárpátaljai tanító

a debreceni továbbképző tanfolyam két hallgatója

A visszacsatolt Kárpátalja tanítószá-
nak egy része két héttel ezelőtt pedagó-
giai továbbképző tanfolyamra gyűlt egy-
be Debrecenben. Ennek az első csoport-
nak eredményekben gazdag tizenegy-
napos tanfolyama — mint annak lefo-
lyásáról és záróünnepségéről alkalomad-
tan mindig beszámoltunk — az elmúlt
nap fejeződött be meghatóan kedves ün-
nepesség keretében, mely után a tanfo-
lyam résztvevői koszorút helyeztek a
hősi emlékműre és az országzászló ta-
lapzatára.

A százhetven kárpátaljai ruszin és
magyar tanító és tanítónő, akik két hé-
tig hallgatói voltak ennek a továbbképző
tanfolyamnak, ez alatt az idő alatt el-
sajátították a magyar elemi oktatás
újabb, fejlődő és tökéletesedő módsze-
rét. Így, az itt szerzett újabb ismeretek-
kel felvértezve, szellemiükben meggazda-
gódva indulhatnak neki ezek a fiatal
kárpátaljai tanítók és tanítónők a rájuk
váró súlyos és felelősségteljes feladat-
nak, a jövő generáció szellemi megal-
pozásának.

Az ittjárt tanítók és tanítónők között
— mint most büszkészkor elárulták —
igen sokan voltak olyanok, akik a rossz
emlékü eseh uralom idején magyarságu-
kért, hitükért nemcsak meghurcolást,
hanem igen sokszor és igen sokan fér-
fiak és nők testi fenyegetést és üldözé-
tet is szenvedtek. Ezek a fájdalmas és a lel-
kekben örök nyomot hagyott emlékek
csak most szakadnak fel, amikor alkalm-
unk van néhányukkal közvetlenebbül
is elbeszélgetni a múlt idők fájdalmai-
ról.

Baran Sándor mezővári magyar
tanító például egyike azoknak, akik a
legtöbb szenvedésen és megpróbáltatáson
ment keresztül a húsz esztendőben. Az
idők múlása valamennyire homályt ho-
rit az éveket ezelőtti történet fájdalmak-
ra és a jobb jövőbe vetett rendíthetetlen
hite gyógyító balzsamként hat lelkére.
A legutolsó évek emléke azonban még
egészen elevenen él emlékezetében.

— Eppen abban az esztendőben töl-
töttem kötelező katonai szolgálatomat,
— kezdte Baran Sándor — amikor alap-
jaiban megintelt Csehország. 1938 októ-
berének egy reggelén arra ébredtünk,
hogy az ezredben szolgáló összes ma-
gyar katonát internálni fogják. Egyik
magyar bajtársam szomszédházában na-

gyon fenekére nézett a büfelejtő korsó-
nak és úgy ment a törzskapitány „úr-
el” megmondani, hogy ő nem megy. Köz-
ben folyton énekelte, hogy „Horthy Mik-
lós katonája vagyok...” Huszonötöt ka-
pott érte és fogdát, nem is akarták ki-
engedni, mi azonban erőszakkal kisza-
badítottuk, valósággal széjjelszedtük az
egész börtönt.

— Az ungvári állomáson amikor be-
vagoniroztak, ajkunkon felcsendült a ma-
gyar Himnusz... a csendőrök megjel-
tek, mert azt gondolták, hogy már itt is
vannak a magyar katonák, elkezdtek
futni, otthagya mindenüket... s majd
később látták meg, hogy csak mi vol-
tunk...

— A Vihorlát hegyére, Okemencére
küldtek bennünket... Itt napjában csak
egyszer adtak enni, 8 méteres barokban
ötvenen aludtunk egymás hegyin-hátán,
körül pedig az örök és villamos drót-
akadályok öveztek. Szökni nem lehetett.
Egy bajtársunk megpróbálta, de az éle-
tével fizetett, a cseh örök haldokolva is
ültették.

— Okemencéről Kassa mellé vittek
bennünket, ahonnan mind a 139-en meg-
tudtunk szökni. Mindenki ment haza-
felé... Közben pedig a cseh „vitéz” had-
sereg hátrálva vonult vissza a győzelmé-
sen vonuló dicső magyar hadsereg elől.

Szabad Géza, Kigyós község ma-
gyar igazgató-tanítója is érdekes törté-
netet mesélt el a megszállásor visszavo-
nuló esch katonák terrorjáról.

A Nagybereknél visszavonuló esch ka-
tonák közül felöltött egyet. A cseh komi-
tési erre kiadta a parancsot, hogy az
egész faluban össze kell fogni az intel-
ligens magyar érzelmű embereket. Ösz-
szefogták a plébánost, a káplánt, a tani-
tóságot, egyetlen tanítónőt, több magyar
parasztgazdát s összeláncolva maguk
előtt hajtották fel Kárpátaljára. Vissza-
vonulva feldöntötték a felállított diadal-
kapukat és puskatussal ütötték az elé-
bük kerülő magyarokat. Az összefogott
tuszokat pedig felvitték Nagyszőlős kör-
nyékére s ott tartották, kínozták őket.
Minden reggel imádkozni kellett a cseh
puska győzelméért és sorban megcsokol-
tatták a puskát az összefogott tuszokkal.
Aki nem engedelmesskedett, azt addig
verték és kínozták, míg meg nem halt.
Az egyetlen tanítónő szenvedett talán a
legtöbbit.

Ugyan borzalmas közvetlenségű emlék-

molnak be ezek a magyar tanítók, kik
sok szenvedést éltek át, míg visszatér-
heltek a magyar hazába.

Emlékek ezek, melyek a „mult idők
sötét világából” tárulnak eléünk. Ezekben
a viharzó és történelmi időkben talán

semmisségek, s mégis papírra kívánczo-
nak, hiszen ezek adják hű tükörképét
a volt csehországi magyarság sorsának,
akik mindent elviseltek, de nem tagad-
ták meg magyar hitüket... (PAK.)

Megerősítette a kultuszminiszter a debreceni egyetemi tanácsot

Budapest, július 18. A vallás- és
közoktatásügyi miniszter az 1940—41
tanév tartására dr. Mitrovics Gyula
egyet. ny. r. tanárnak a debreceni
m. kir. Tisza István Tudományegye-
tem rectorává, dr. Köllay Kálmán
ny. r. tanárnak, a ref. hittudományi
kar, dr. Szadeczky Károly Tibor
egyet. ny. r. tanárnak a jog- és ál-

lamtudományi kar, dr. Jankovich
László egyet. ny. r. tanárnak az or-
vostudományi kar, dr. Tankó Béla
egyet. ny. r. tanárnak a bölcsészet-
tudományi kar jegyzőjévé történt
megválasztását tudomásul vette és
nevezettéket ebben a minőségükben
az elmondott idő tartására megerő-
sítette.

Két embert megölt, elvitte a termést Zalaegerszeg körül a felhőszakadás

Zalaegerszeg, július 18. Tegnap este
felhőszakadás volt Zalaegerszegen és vi-
dékén. A hatalmas zápor több utcát el-
árasztott 90 cm magasságban. Az elö-
tött házak lakóit a fölözök mentették ki.
A város környékén rémes pusztulást
okozott a felhőszakadás. Lehengerelte a
még lábán álló gabonát, a kapás- és ta-
karmánynövényeket, a learott gabona-
keresztetket pedig széthordta és megse-
misítette.

Teskadón a törvényhatósági utat is át

kellett vágni a víz levezetésére. Az útban
lévő autók elakadtak. A dombokról le-
hordott földtömegek, valamint a víz szí-
nén úszó petrecek és gabonakévek el-
torlasztották az utat.

Zalaszentivánon a munkáról hazatérő-
ben lévő Novák Kálmán földműves-
asszonyt és 9 éves fiát a kislaludi hegy-
ről lezúduló víztömeg elsodorta. Mind-
ketten a vízbe fulladtak. A medréről ki-
lépelt Zala folyó némely szakaszon át-
csapott a vasúti síneken is.

Kilenc késszurással megsebesítettek és kiraboltak egy jánoshalmi gazdát

Jánoshalma július 18. Csütörtökre
virradó éjszaka rablógyilkosság törté-
nt a Jánoshalma határában lévő
Kserdön. Agócs Mihály 59 éves gaz-
da ötholdas szőlője a halasi köves-
úttól 100 méterre fekszik. Az idős
gazda egyedül lakott a szőlőben,
leányai a közeli tanyákban vannak
férjnél. Ma délelőtt 9 órakor egyik
kis unokája kesete fel Akócs Mi-
hályt, de hamarosan sírva szaladt
haza, hogy a nagyapjánál baj van.
Agócs Mihályt szobájában a földön,
hatalmas vértócsában fekvő találták,
a ház teljesen fel volt dúlva, minden
összeforgatva és a gazda ágya csupa
vér. Nyakát és fejét rettenetesen ösz-
szeszúrkálták és három helyen az
óra súlyával beszakították.

Az eddigi megállapítás szerint
kétszázötven rablógyilkosság történt.
A gazda az este egyedül volt, mint
szokott és hajnalában támadhattak
rá. A merénylő ugyanis az ingaór-
ról levett súlyzóval is három helyen
beszakította a kilenc késszurással le-
terített áldozata fejét. Az óra akkor
megállt és félnégyet mutat. A tettes
a házban mindent felkutatót s az
áldozat pénzét magával vitte. Akócs
Mihályt eszméletlen állapotban vit-
ték be a halasi kórházba s ott az a
vélemény, hogy aligha lehet az élet-
nek megmenteni. A esendőség eré-
lyes nyomozást indított a tettes kéz-
rekerítésére.

Óriási károkat okozott az itéletidő Jugoszláviában

Belgrád, július 18. Szerdára virradó
éjjel és szerdán délelőtt úgyszólván egész
Jugoszlávia területén pusztított a vihar.
Marburg környékén százados fákát té-
pett ki az orkán gyökerestől. Rengeteg
fát tépett ki a vihar Vinkovce környé-
kén is. Sziszek környékén jégeső puszt-
ított. Boszniában több helyen ember-
áldozatot is követelt az orkán. Bosznia
nagy részében a vihar lötkretette a te-
lefon- és táviróvonalakat és sok helyen
a keskenyvágányú vonat is kiskított. Ir-
lázatos erővel tombolt a vihar az Adria
felett is. Az északnyugati szél hatalmas

hullámokat vert fel és a halászesonakok
százait vetette partra. Különösen Hvar
szigetén okozott nagy pusztulást, de sok
kárt tett Spalato és Trogir környékén is.
A Spalato és Trogir közötti hidat a vi-
har leszakította. A két város közötti vir-
galom megszakadt. Megszakadt azonkívül
a telefon- és táviróösszekötés és Belgrád
és Zágráb, valamint Spalato és Belgrád
között. Ezzel szemben Dél-Szerbiában
ugyanabban az időben trópusi hőség
uralkodott. A hőmérséklet megközelítette
a 40 fok Celzst.

Mától kezdve megszűnik a rendkívüli szolgálat a városházán

Visszaállították a hivatalos órák régi rendjét, megkezdődtek a tisztviselői szabadságolások

Ismeretes, hogy a rendkívüli visz-
nyokra való tekintettel a belügyminisz-
ter elrendelte a tisztviselők nyári szabadsá-
gának beszüntetését és valamennyi
szabadságon lévő tisztviselő és alkalm-
zolt azonnali berendelését. Ugyanakkor
a belügyminiszter elrendelte a városi hi-
vatalok munkaidőjének kiterjesztését.
Ennek értelmében július 5-e óta az ösz-
szes városi hivatalokban reggel 8-tól déli
2 óráig, délután 5 óratól este 8 óráig
kellett minden tisztviselőnek, alkalm-
zottnak hivatalos órát tartani. Ezenkívül
vasárnap reggel 8 óratól hétfő reggel 8
óráig állandó inspektor rendszeresítet-
tek és inspektor volt naponta 2-től 5-ig,
majd este 8-tól reggel 8-ig.

A miniszteri rendelkezés, amely a vá-
ros összes hivatalaira és üzemére köte-
lő volt, ma, naptól megszűnik. Szer-

dán délután távirat érkezett a belügy-
minisztériumból a városházára. A bel-
ügyminiszter táviratban tudatta dr. Kö-
lcsy Sándor polgármesterrel, hogy meg-
szüntette a hivatalos idő kiterjesztésére
vonatkozó összes rendelkezéseit. Tizen-
egynapos állandó éjjel-nappali perman-
encia után tehát ma visszaáll a régi hi-
vatali órák rendje a városházán, vagyis
a reggel 8-tól déli 2 óráig tartó hivatalos
óra. Mától kezdve a szabadságokat is is-
mét kiadják.

Dr. Kölcsy Sándor polgármester a bel-
ügyminiszteri leirat értelmében tehát
megszüntette a városházán és a városi
üzemekben a rendkívüli szolgálatot, s
egyben, ha csökkentett mértékben is, en-
gudélyezte a tisztviselők nyári szabadsá-
gának megkezdését, illetve folytatását.

Ünnepélyes keretek között tett esküt dr. Csilléry András, a debreceni egyetem fogászati professzora

Dr. Hüttl Tivadar rektor üdvözölte Csilléryt, aki képviselői mandátumáról is lemondott, hogy minden idejét a tudománynak szentelhesse

A debreceni Tisza István tudományegyetem tanácsa csütörtökön délelőtti rendkívüli tanácsülésre ült össze, amelyen dr. Csilléry András professzort, az egyetem újonnan kinevezett tanárát iktatta be tisztségébe. Ismeretes ugyanis, hogy dr. Csilléry Andrást, az ismert nevű magyar politikust és közéleti férfit, aki hatodik esztendeje a debreceni egyetem fogászati előadója is, a Kormányzó június 8-án kelt rendeletével a debreceni orvoskar fogászati tanszékére kinevezte. Az új professzor eskütételére csütörtökön

tudatában van azoknak a magas szellemi, szaktudományi és etikai értékeknek, amelyeket Nagyméltóságod személye a magyar tudományos világban és közéletben képvisel.

— Valamennyien jól tudjuk, hogy Nagyméltóságodnak milyen hervadhatatlan érdemei vannak a magyar nemzeti keresztény irányzat kialakulása terén. Nagyméltóságod volt az, aki már a szomorú emléké prolektáratúra idején a leghatásosabb ellenforradalmi tevékenységet fejtette ki, majd pedig a kommunizmust követő szociáldemokrata kormányt — néhány barátjával együtt bátran, félelem nem ismerve — a hatalom átadására kényszerítette. Ezekkel a tet-

Dr. Csilléry András eskütétele

délben került sor, amikor is a rektori tanácssteremben Hüttl Tivadar rektorral az élen megjelent tanács tagjain kívül ott voltak kivétel nélkül az orvos professzorok és más tudománykarról is a professzor karrészek.

Dr. Hüttl Tivadar rektor közvetlen szavakkal nyitotta meg az eskütételi tanácsulást, majd dr. Kiss Zsigmond tanácsos, egyetemi tanácsjegyző ismertette a kultuszminisztériumi leíratot, amelyben értesíti a minisztérium az egyetemet a Kormányzó legfőbb elhatározásáról. Az új professzor ezután elmondotta a hivatali esküt, mely után a rektor az egyetem nevében és mint karrés is szíves meleg szavakkal üdvözölte Csilléry Andrást. Beszédében rámutatott azokra a hervadhatatlan érdemekre, amelyek Csilléryt az egyetemhez és a karrészekhez fűzik, de vázolta a kitűnő közéleti férfiú egyéb irányú munkásságát is.

— Az eskünek imén felhangzott szavai Nagyméltóságodat egyetemünk tanári karának sorába iktatták és ez a körülmény azt a kedves, szívesen vállalt kötelességet rója reám, hogy Nagyméltóságodat egyetemünk tanácsa és tanárikara nevében elsőként üdvözljem — kezdte beszédét dr. Hüttl rektor.

— Egyetemünk holdog büszkeséggel fog mindig a mai napra tekinteni, amelytől kezdve Nagyméltóságodat magának vallhatja, mert nagyon is

Az ifjúság nevelését, az orvostudomány fejlesztését és a betegek gyógyítását tekintem feladatomnak

Dr. Csilléry András a volt magyar miniszter, országgyűlési képviselő és már beiktatott egyetemi professzor a tudóst jellemző megfontoltsággal és éles logikai felkészültséggel, de egyben meghatott hangon mondott köszönetet a rektornak hozzá intézett jóleső üdvözlő szavaiért.

— Midőn megköszönöm Receptor Magálifikus Öméltóságának hozzám intézett üdvözlő szavait, engedtessek meg nekem, hogy néhány szóval erre feleljek — mondta bevezető szavában. — Amikor Kormányzó Úr Öfémtőlása

tekkkel, valamint azóta is politikai és orvostársadalmi téren kifejtett működésével Nagyméltóságod minden hazáját aggódó magyarnak osztatlan tiszteletét és szeretetét érdemelte ki, a magyar történelembe pedig kitörölhetetlenül beleírta nevét.

— Amidőn most Nagyméltóságodnak tudományozója és szaktudománya iránti szeretete azt az elhatározást érezték meg, hogy eddigi működési terét tisztán tanítói és kutató munkássággal cserélje fel, egyetemünk ezt az elhatározást hálás köszönettel nyugtázza, mert ezáltal lehetővé vált, hogy orvostudományi karunk egyik régi kívánsága teljesedésbe menjen, s a feladatok pedig, melyek megoldásra várnak, olyan kezbe téessenek le, amelyek már egymagukban is biztosítékát képezik az elmaradhatatlan legfőbbrendűbb sikernek. Egy új tanszék megalapozása, egy új klinika létesítése, üzembehelyezése, gyógyító és tudományos munkásságának irányítása nem tartozik a könnyű feladatok közé, még akkor sem, ha valakinek út és félváltó politikai vezetői tapasztalatok állanak rendelkezésére.

— Nem kélttem azonban, hogy Nagyméltóságod nagyvonalú szakavatottsága minden nehézséget le fog győzni, hogy munkáját tudományos sikerek fogják kísérni és klinikája nemcsak hazánk dísze, hanem a külföldön is elismert szakintézet lesz. Az előjelek erre mutatnak, s hogy ez a mindannyiunk vágya mielőbb teljesedésbe menjen, ehhez adjon erőt Nagyméltóságod tanáriarsai megértése és baráti támogatása, akik mind szívből kívánják, hogy Nagyméltóságod fáradozását gazdag sikerek kísérjék hazánk és egyetemünk javára.

debreceni Tisza István Tudományegyetem fogászati tanszékére egyetemi tanárrá kinevezett, tette ezt a debreceni Tisza István Tudományegyetem Orvoskari Tanártestületének és Tanácsának javaslatára. Jól tudom, hogy a kinevezés ezen prémissa nélkül nem teljesedhetett volna be. Arról is meg vagyok győződve, hogy eddigi munkásságom, amelyet Magnificus Receptor beszédében vázolt, kisértésül van értékelve, de amely eredményeket tanáriarsalm támogatása nélkül el nem érhettem volna, mert ha ők üzzellen munkálkodásomban annyi szeretettel mellém nem állottak volna, feladatomban soha nem tölthettem volna be.

Viszont engem is vonzott és ösztönzött a debreceni Alma Maternek különös meleg szeretete, amellyel irányában mindenkor viselkedtem. Lehet, hogy ifjú korom emlékeinek van befolyása, de inkább hiszem, hogy Orsós Ferenc egyet. tanártársunkhoz fűződő több, mint három évtizedes meleg barátságom működött erősen közre, akivel együtt éltem végig az egyetem kifejlődésének nehéz napjait, annak sötét percekben segítségére voltam és annak falai között véghezvittem további kutató munkát.

Amikor elfogadtam a meghívást és ennek következményeként a kinevezést, teljes tudatában voltam annak, hogy eddigi működés-körömmel szakítanom kell és egyedül minden erőmet és tudásomat, életem és munkásságom minden megnyilvánulását a debreceni egyetem szolgálatába kell állítanom.

Teszem ezt szeretettel és meggyőződéssel, mert érzem és tudom, hogy a feladat betöltése egész embert kíván. Hiszen olyan nagyvonalú munkakör betöltése vár tőlem, amely sokrányú működését követő feladása után bőven kárpótol.

— Itt van az ifjúság nevelése, magaslatos elhívás az orvostudomány betöltésére, hogy a maga rög valóságában ismeresse meg az orvosi élet szép, de sokszor tövises útját, amelyen aki elindulni akar, ne keresgéléssel töltsen el életét és hogy hamis úton ne tévedjen el, hanem nyílegyenesen haladjon tapasztalt vezetők után a kitűzött cél felé.

— Szaktudományom és ezzel az egész orvostudomány fejlesztése a kutatás, az önképzés, a továbbképzés fegyverével: ez is életem, s végül a beteg ember szolgálatára, egészségének helyreállítása, de még inkább a betegségek megelőzése,

Elmarad a debreceni Nyári Egyetem idei tanfolyama

Jóllehet a debreceni Nyári Egyetem idei 14. tanfolyamára eddig már mintegy 200 külföldi és belföldi hallgató iratkozott be, mégis a legutóbbi időben beállott rendkívüli körülmények és váratlanul felmerült elhelyezési nehézségek következtében a tanfolyam megrendezéséről felsőbb hatóságokkal való egyetértésben a Nyári Egyetem igazgatóságának le kellett mondania. Az idei tanfolyam elmaradásáról szóló értesítéseket a Nyári Egyetem titkársága a napokban közölte az összes külföldi csoportszervezőkkel, a hazai beiratkozott hallgatókkal, a felkért előadókval és a büntetett szobák bejelentőivel. Így Debrecen színpompás nyári élete az

Ballon-kabátok Nyári ruhák különleges kivitelben

Róza

nődivat kft.

amellyel a nemzet egyedinek munkaképességét fokozhatjuk és így nemzeti vagyont gyűjthetünk. Mindez csak akkor válhat valóra, ha a mindenható Isten erőt ad a munkához, — amelyért e helyen is alázattal fohászokodok hozzá, — valamint a Tanács és tanáriarsalm támogatni fognak további törekvéseimben.

Az egyetem legújabb professzorát, aki már hosszú tudományos és közéleti sikerekre tekinthet vissza professzori kinevezésekor, az egyetem tanárikara baráti szerencsekívánatokkal halmozta el.

idén jóval szegényebb lesz, mert elmaradnak a már megszokott kedves külföldi vendégek, akik szellemi és gazdasági szempontból egyformán fel szokták pezsdíteni Debrecen nyári életét.

Reméljük azonban, hogy ez az elmaradás csak átmenet lesz és már a jövő esztendőben annál nagyobb számmal láthatjuk vendégül mind a külföldi mind a belföldi vendégek seregét. A Nyári Egyetem hivatala nem is szüntette be működését. — Egyelőre tovább dolgozik a szükséges tájékoztatások megtételével, majd pedig rövid nyárvégi szünet után hozzákezd a titkárság a jövő évi tanfolyam megszervezéséhez.

Egy halott és 37 sebesült áldozata van az összedült dohánypajtnak

A 8 méter széles és 110 méter hosszú pajta egyik része kártyavárként omlott össze

Röviden beszámoltunk már arról a borzalmas szerencsétlenségről, mely Kisvárdán dr. Hajdú Leo földbírtokos tanyáján játszódott le s amelynek egy halál és 37 sebesült áldozata van.

A nyiregyházi kir. ügyészségtől dr. Veres István alelnök, dr. Aradványi Endre vizsgálóbíró szánt ki a helyszínre, hogy a vizsgálatot megkezdjék a szerencsétlenség ügyében. Megjelent meg a helyszínen dr. Décszegh Imre főszolgabíró is.

Megállapítást nyert, hogy a kérdéses dohánypajta oszlopsorának talapzata teljesen elkorhadt állapotban volt s így a vihar könnyen összedűthette a hatalmas dohánypajtát.

A vizsgálat azt is megállapította, hogy a dohánypajtát 1914. évben építették dr. Hajdú Leo bírtokán, Kisvárdán, a vasútállomás mellett, egy 170 holdas tanyán. A dohánypajta 8 méter széles, 7,5 méter magas és 110 méter hosszú volt. A dohánypajta egyik része egyszer már összedült. A bírtok intézője, aki teljes hatalmú megbízottja volt a 2000 holdas bírtoknak, — dr. Hajdú Leo Budapest lakik — azt állítja, hogy a dohánypajta négy évvel ezelőtt generális javításon ment keresztül s hogy most mégis szerencsétlenség történt, elsősorban felelősséggel

tartozik az az ácsmester, aki az állítólagos javításokat eszközölte.

A hatalmas dohánypajta az intéző vallomása szerint az utóbbi időben már használaton kívül volt s eladásra is akarták kínálni a dohánypajta anyagát.

A vizsgálat során belgazolást nyert, hogy a dohánypajta tetőzetét tartó oszlopok földbeásott része teljesen elkorhadt állapotban volt s még súlyosbította a helyzetet az is, hogy a támasztékok is vékonyak voltak és tartósúly nélkül állottak az oszlopok mellett. Így történhetett meg, hogy a szélvihar a hatalmas dohánypajta nyugati részét kártyavár módjára összedöntötte. A tetőzet egyrésze leszakadt és az oszlopok is a földre zuhantak. A dohánypajtaban tartózkodó emberek közül sokan megsebesültek.

Az összedült dohánypajta romjai alól egy halott és 37 sebesült emeltek ki, ezekből 5—6 embernek az állapota nagyon súlyos. Első segélyben részesítették a sebesülteket, majd kórházba szállították őket.

A vizsgálat most azirányban folyik, hogy megállapítsák, kit terhel a felelősség a súlyos szerencsétlenségért. Kinek a hibájából maradt el a pajta renoválása? — s ha történet is javítások, — kinek a tudatlansága idézhette elő a nagy szerencsétlenséget?

HIREK

Gyógyeztetések éjjeli szolgálata:

„Kossuth” Lux Arnold, Piac-utca 26.
— „Magyar korona” Káposztássy Géza,
Kálvin-tér 15. — „Arany János” Bozóky
György, Csapó-utca 66. — „Hungária”
Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Az óceáni eredetű hűvös levegő élénk áramlása ma is tartott hazánkban. A délutáni órákban többfelé záporosodott fel. Pécsen 22, Kassán 9, Kaposváron 4, Budapesten 3 mm. esőt jelentettek.

JÓSLÁS: Mérsékelt és északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen, főleg keleten még záporosodás vagy zivatar. A hőmérséklet alig változik. (MTI)

Emlékezzünk

JULIUS 19.

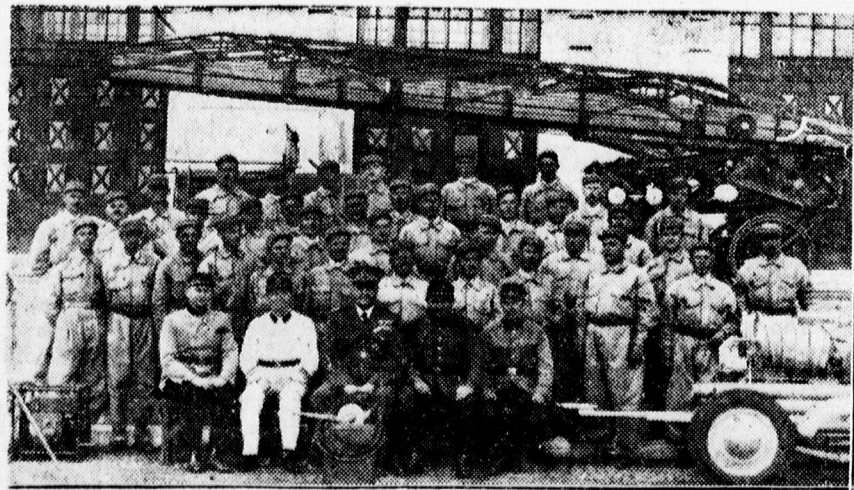
1915. Ezen a napon Zlota-Lipán átvezető Markowa-hídon való átkelésnél Böcskei Ferenc volt nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredbeli népfelkelő őrmester az ellenség tülerével szembeállva, rohammal verte vissza az oroszokat. Amde perceről percre növekedett az ellenség ereje, de Böcskei Ferenc őrmester orozslánként küzdött tovább. E hősi küzdelemben, melyet utolsó leheletéig harcolt végig, esett el, kimagasló emléket állítva a magyar vitézségnek. Előjárói az arany vitézségi éremmel állították örök emléket nevének.

— **Felhívás a nagyközönséghez!** A Vöröskereszt Hadikórháznak (Szent Anna-utca, Piarista főgimnáziumban) szüksége van: gyertyatartókra, polcos szekrényekre, íróasztalokra, jégszekrényekre, termosételhordókra, állófogásokra, stélzókra, kecskelábas asztalokra, éjjeliszekrényekre, zsírosbődönőkre. Csak átmeneti használatra kérjük a kórház megszűntével köszönettel hazaszállítjuk.

— **A Márta biblikör,** amely háztartási alkalmazottak lelki gondozásáért foglalkozik a régi rendszer szerint a nyári hónapokban is rendszeresen megtartja bibliaóráit a szokott helyen és időben.

— **A NYUKOSZ,** debreceni főcsoportjának elnöksége értesíti a tagokat, hogy hivatalos óráját minden szerdán délután 5—6 órakor tartja helyiségében, Péterfia-utca 45., jobbra.

— **Újabb vonatpárokat helyeztek forgalomba a debreceni vonalakon.** A Magyar királyi Államvasutak Üzletvezetősége közli, hogy szombattól, július 20-tól kezdődően a Budapest nyugati p. u.-ról 7 órakor induló és Debrecenbe 10 óra 50 perckor érkező 17.02., ellenirányban a Debrecenből 17 óra 19 perckor induló és Budapest nyugati p. u.-ra 21 óra 05 perckor érkező 1701 sz. gyorsvonatokat Budapest—Ungvár között forgalomba helyezték.

A tüzoltótanfolyam résztvevői

Szombattól valamennyi vonat közlekedik a MÁV. vonalain

A Magyar Országos Tudósító jelentéssel az Államvasutak igazgatóságától nyert értesülés alapján, hogy július 20-tól, szombattól kezdődően valamennyi, a jelenleg érvényes Hivatalos Menetrendkönyvben szereplő vonat közlekedik, kivéve azokat a vonatokat, amelyek a Menet-

rendkönyv 2. sz. pótlékaként kiadott „Jegyzék”-ben szerepelnek. Ez a jegyzék július 19-én, pénteken jelenik meg és a Hivatalos Menetrendkönyv elárúsító helyein a május 19-étől érvényes Menetrendkönyvben lévő 2. sz. utalvány ellenében díjtalanul igényelhető.

Hatalmas robbanás elpusztította a galaci elektromosműveket

Milánó, július 18. A Pololo d'Italia bukaresti tudósítója most közli a galaci robbanás első részleteit. A galaci elektromosművek központjában szerdán reggel tíz órakor a gőznyomásmérő sípja veszélyt jelzett és a turbinákon nyomuló gőz feszültsége már jóval a normális felett állott.

Az automatikus biztosító szelepek eddig még ki nem derített okból nem működtek, a kéziszzelepeket nem lehetett kinyitni. Azonnal intézkedtek, hogy a kazánokban a tüzet oltsák ki.

— **A TERMÉSZETES „FERENC JÓZSEF” KESERŰVÍZ** régóta kitűnően bevált házi szer megrogzított székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Az istálló gerendájára felakasztotta magát.** Szilágyi Irén 28 éves vancsodi lakos csütörtökön reggel 6 és 7 óra között az udvarukon levő istálló mestergerendájára egy szekérről felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint valószínűleg szerelmi bánata miatt lett életunt és vált meg az élettől ilyen fiatalon.

— **A Debreceni Vadásztársulat** értesíti tagjait, hogy az idei őzta-cserkészetre július 29-én, hétfőn d. n. 5 óráig lehet jelentkezni a pénztárosnál. A vadászat részletezett feltételei a pénztárosnál megtekinthetők.

— **Flaink pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbéllyegeket!**

— **Leesett a három méter magas szénásszekér tetejéről és meghalt.** Két nappal ezelőtt súlyos szerencsétlenség történt Balmazújvároson. Grazel András 75 éves gazdálkodó a szénabetakarításnál foglalatoskodott. Amikor egy jó magasan megakart szénásszekér tetején hazafelé igyekezett, egy előre nem látott kátyunál nagyot billent a szekér és Grazel András leesett a tetejéről. Súlyos állapotban volt, amikor haza szállították, főleg belső fájdalomokról és gerince sérüléséről panaszkodott. Állapota azonban ennek ellenére nem látszott aggasztónak. Csütörtökön délelőtt aztán jelentette a balmazújvárosi csendőrség a debreceni ügyészségnek, hogy Grazel András két napi súlyos fájdalmait után szerdán estére meghalt. Halálát valószínűleg gerinc sérülése okozta. Temetésére megadta az ügyészség az engedélyt.

de már késő volt. Hirtelen bekövetkezett a robbanás. Ez rettentő erejével szétvetette a negyven méter hosszú és húsz méter széles épület tetőzetét és a berendezés egy részét is rombadöntötte.

A robbanás hatalmas ereje megreszkettette a várost és pánik tört ki. A víz- és áramszolgáltatás megszakadt Galacban. A nyomozás szabotázsra gyanakszik. Eddig két halálos áldozata volt a katasztrófának és húsz sebesültje.

— **Elfogott a rendőrség egy többszörösen büntetett tolvajt.** Szerdán nagyszerű fogást csinált a debreceni rendőrség, amikor tetten ért egy Nagy Zoltán nevű 23 éves munkást, akit többször hasonló bűncselekmény miatt megbüntettek. Most folyik bűnlajstromának összeállítása. Állítólag hamis nevek is dolgozott, sőt nem is debreceni illetőségű. Az első kihallgatásánál több kisebb jelentőségű lopást be is ismert.

— **Naményi Z. Gyorsíró-gépipróiskolában** július közepén új kezdőtanfolyam. Vidékieknek vasútközlekedés. Rákóczi-u. 17.

— **Anyja és fiú holtteste az elszaposodott kukoricaföldeken.** Zalaegerszegről jelentik: A tegnapi fergeteg Zalaszentivánon két emberáldozatot is követelt. A munkából hazatérőben levő Novák Kálmán asszonyt és 9 éves fiát a Kisfaludy-hegyről leomló víz tömeg elsodorta. Mindkettő megfulladt. Holttestüket az elszaposodott kukoricaföldeken találták meg. A medrőből kilépett Zala folyó néhány szakaszon átesapott a vasúti síneken is, a közlekedésben azonban nem idézett elő zavarokat.

— **Halálos gázolás miatt letartóztattak egy gyárost.** Ma délelőtt a főkapitányság büntető osztályán gondatlanságból okozott emberölés miatt letartóztatták Hennefeld Ernő 32 éves jégszekrénygyárost. Hennefeld szerdán délután 5 óra tájban Kíspestről a főváros felé igyekezett AK 307 rendszámú autójával, amelyet maga vezetett. Amikor a Szabvány-utca sarkához ért, elgázolta Liebl Flórián 77 éves molnársegédet. Az idős férfit a mentők kórházba akarták vinni, de útközben meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy Hennefeld szabálytalanul hajtotta autóját.

Az osztálysorsjáték húzása

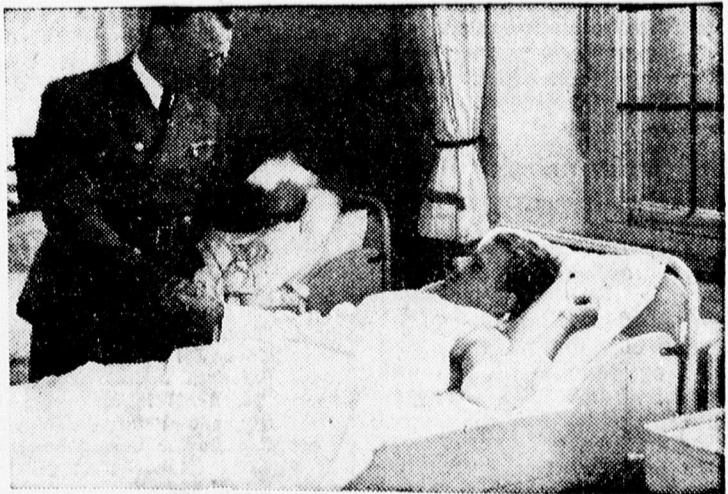
60.000 pengőt nyert: 47715
10.000 pengőt nyert: 15140 69629
2.000 pengőt nyert: 81879
1.000 pengőt nyert: 23556 52345
56506 75252
500 pengőt nyert: 1154 7196 51467 77613
300 pengőt nyert: 5844 10251
13682 15202 19842 23338 23511 23646
24036 31017 38518 39444 52335 59663
65422 78507 85175

— **Megnyílt a közönség számára a francia akadémia híres római kertje.** Rómából jelentik: Róma lakossága tömegesen keresi fej a francia akadémia volt római székhelyének, a Villa Medicinek kertjét, amelyet a kormányzás határozata a római közönség rendelkezésére bocsátott. A tömeg egész nap járja a kert pompás sétányait, gyönyörködik a szökőkutak tündöklésében, a kert pazar növényzetében és a villa tőkéletes építészeti vonalaiban. A villa éveken át adott hajlékot a francia akadémia tagjainak.

— **Klásták a római idők legnagyobb cirkusz arénáját.** Rómából jelentik: Milánóban a háború ellenére is folytatják az ásásokat. Ezek során a város alapfalai alatt hatalmas cirkusz romjaira akadtak, amely a császárok korából származik. A megállapítások szerint a római idők egyik legnagyobb arénájáról van szó. A kiásított amfiteátrum ugyanis 150 méter hosszú és 82 méter széles.

— **Marólggal megmérgezte magát egy idős bőszőrményi asszony.** A hajdúbőszőrményi rendőrkapitányság csütörtökön reggel telefonon jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Ignác Jánosné, Oskos Mária 59 éves asszony, bőszőrményi földműves felesége csütörtökön virradó éjszaka meghalt. A hatósági orvos röviddel a haláleset felfedezése után megvizsgálta Ignácné és megállapította, hogy az idős asszony marólggal megmérgezte magát és ez okozta hirtelen halálát. Hozzátartozói elmondása szerint az idős asszony az utóbbi időben sokat betegeskedett és emiatt lett életunt és ivott öngyilkossági sándékból marólgot. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— **Négy nap alatt tizenöt ruhalopást jelentettek a Népfürdőről.** A debreceni népfürdőben mióta a melegebb napok reánk köszöntöttek, naponta többszáz, vagy több ezer ember fordul meg, akik a kellemes vízben keresnek enyhülést és fáradtságuk után felüdülést. Eppen ezért szomorú jelenség, hogy az utóbbi időben ezeket a felüdülni, pihenni vágyó fürdőző vendégeket sorozatosan meglopják ismeretlen szemfüles fürdőtolvajok. Az elmúlt négy nap alatt vasárnaptól kezdve mintegy tizenöt esetben tetek a károsultak feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki vagy kabátjukat, vagy cipőjüket emelte el. A rendőrség most erélyes rajziát rendez ezeknek a fürdő szarkáknak összefogdosására.

Hollandia német birodalmi helytartója meglátogatja a német és holland sebesülteket

Foto: R. D. V.

SPORT

A NYIREGYHÁZI ETVE VISSZA AKAR KERÜLNI AZ NB. II-BE.

Mint ismeretes, a Nyiregyházi ETVE a bajnoki küzdelmek befejezésével kiesett az NB. II-ből. Így aztán az 1940—41. évben az NBC-ben indult volna. Miután a bajnoki csoportok beosztásánál nagy változások voltak és még lesznek is, a NyETVE azt kéri, hogy osszák be ismét az NB. II-be. Ezt méltányosnak, sőt jogosnak tartják a nyiregyházi sportkörök, hiszen éppen abból a csoportból esett ki a legtöbb csapat, amely csoportban igen sok egyenlő erejű együttes küzdött. A NyETVE egyébként erősíteni akarja csapatát. Az a terve, hogy a feloszlatott Bozskaiból megszerzi Csokait és Fülekit. Ezzel a két játékosal valóban sokat nyerne a nyiregyházi csapat.

SPORTHIRMONDÓ

Az alszövetségi bajnokság komolyságát célozza az a javaslat, melyet illetékes tényezők is magukévá tettek. Arról van szó, hogy időközben nem lehet egyik csapatnak vagy egyesületnek sem visszalépni. Amennyiben az egyik csapat valamelyik osztályban visszalépne, a magasabb csoportban lévő testvéregyesület sem játszhat. Ezzel mintegy kötelezni fogják az egyesületek második vagy harmadik csapatait, hogy az alszövetségi bajnokságokban is komolyan vegyék a küzdelmeket.

A Hajdú Kupa során vasárnap Hajdúböszörményben a Hajdúböszörményi MOVE a Rákóczi-val játszik. A többi Kupa-mérkőzéseket egyelőre nem játszik le.

Osszeállították a németek elleni reprezentációs vízipólo csapatot, mely a következő lesz: Mezey—Tolnay, Hazai—Vitéz Halasy, Brandy, Kislégi, Somóczy.

Belgrád meghívta a magyar evezős szövetséget a július 28-án tartandó nemzetközi regattára. A szövetség úgy döntött, hogy a BSZKRT csapatát küldi ki Belgrádba.

Nagy érdeklődés előzi meg Zágrábban az első magyar-horvát teniszviadalt. A magyarok részéről Asbóth, Szigeti, Gábori és Stolpa indul. A magyarok már elindultak Zágrába, ahol győzni akarnak.

Egyelőre még nem hozták nyilvánosságra a Ferencváros átdólistáját. Hír szerint az átdólistán nincs „szenzáció”. A jobboldali csatár posztja még nincs betöltve.

Bukovi, a Fradi egykori kiváló középpedeze tudvalegyen a Gradjanski edzője, ahol nagyon meg vannak vele elégedve. Bukovi továbbra is a Gradjanski edzője marad, amennyiben szerződése csak 1941 augusztus 1-én jár le.

Tiszolczy Magda, a DEAC volt kitűnő úszója szombaton Budapesten megtartott

székesfővárosi úszóbajnokságán 100 méteres női gyorsúszásban versenyen kívül harmadik lett. Tiszolczy Magda sokáig volt debreceni lakos. Édesapját a tavasszal helyezték át Kecskemétre. A kiváló úszónő már itt Debrecenben felütni tehetségével. Schmiéd Gyula tornatanár, a DEAC úszószakosztályának vezetője tanította. Az eredmény meg is látszik. Mindamellett, hogy versenyen kívül indult, eredménye felkeltette a MUSz érdeklődését és meghívták a magyar-német úszóbajnokságra. 100 méteres gyorsúszásban elért ideje szombaton 1.20.2 volt.

A Magyar Vitorlás Yachtszövetség kezdeményezésére német-olasz-magyar nemzetek közötti mérkőzés lesz a Balatonon július 21. és 26. között a Mátyás király kupáért. (MTL)

Bérbeadási hirdetés. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdaplósnak elnevezésű, összesen 938 kat. hold 246 □-l területű városi ingatlan, amely legnagyobb részben rét- és legelőből áll, 1940. évi október hó 1-től kezdődőleg 1941. évi szeptember hó 30-ig terjedő egy évre nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbeadásra kerül. Az árverés 1940. évi július hó 31-én d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében tartatik meg. A bérbeadásra kerülő ingatlanra vonatkozó egyéb adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők. Polgármester.

SEGÍTENI AKARUNK!

Lelki betegségek keletkezése és gyógyítása P 3.90

Szenvedélyek és kedélybetegségek mélylélektana és gyógyítása P 1.80

Oszlón, Kultura, Illúziók. Az ember harca a civilizáció rabságában P 1.80

* * *

A prostatamegnagyobbodás le-nyege, jelei és gyógyítása. Irta dr. Goldner Viktor P 3.40

A nemi élet egészségtana. Útmutatás és nevelés a helyes nemi életre. A nemi betegségek megelőzése és gyógyítása. Irta: dr. Grusz Frigyes P 3.—

Mit kell a sportlónak saját testéről tudnia? A sport orvosi vonatkozásai. Irta: dr. Kellner Dániel P 2.90

A rák fellelérése és kezelése — tekintettel a rádium és röntgengyógyomlora. Irta: dr. Kisfaludy Pál. 101 szövegközi ábrával. Fűzve P 8.—, kötve P 10.—

Kaphatók a DEBRECENI UJSAG—HAJDUFÖLD kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. Telefon: 21—80.

APRÓHIRDETÉSEK

Kiadó lakás
2 szobás

Elcsereálném tágas kétszobás (elő- és fűdőszoba) lakásomat kisebb kétszobással. Választ kiadóba „Jó lakás” jellegére. Ny.

Kétszobás komfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Mester-u. 29. Ny. 1100

Bútorozott szoba

Kapualatti különbejáratú utcai bútorozott szoba azonnal kiadó. Zúgó-u. 4. Reáliskolánál. Ny

Ajánlat

Horgonyi fodrász, Szoboszló-u. 4. Új telefonszáma: 10-75. Új! 1846

Salgótarjáni szenek legolcsóbban Békési és Löw cégnél szerezhetők be. — Előjegyzéseket augusztusi szállásra is múlt évi áron fogadunk el. Telefon: 19—45. Ny. 1094

Balázs Andor

Ingatlaniroda Rákosi Jenő-u. 5.

Eladó házak:
Arnold-utca 12. szám 2 szoba és mellékhelyiségek gyümölcsösrel, — 5500 P teher van.
Homok-utca 109. számú jól jövedelmező 9500 P.
Bercsényi-utca 60. Mezőnál családi 8500 P.

Hölgyeim!
Olesón is lehet elegánsan öltözködni! Győződjék meg üzletünkben, Dr. Révész Gézánt, Hangya-palota. 1673

Némethy
cipésmesternél rendelésre gyógycipők és javítások szakszerűen készülnek. Simonffy-u. 1/c. 1888

Mérlegek,
takaréktűzhelyek beszerzhetők felelősséggel. Gyermekmérték kölcsönzés. Kigvó-utca 57. Ny.

Zsíros,
ecetes, boroshordók, dézsák, kádak állandóan raktáron. Egy szőlőpréslő eladó. Br. Györfly horodgyártási telepén, Nap-utca 1. Új telefonszám: 32—83. Ny.

Bagolyvár
vendéglő gyönyörű ligetkerti megnyit. Állandóan frissen esapolt Dréher sörök, uradalmi fajborok. Kitűnő cigányzene. Hid-u. 14. Asztalfoglalás telefonon: 19—31. 1663

Nyaralás

Káptalanfűred
fenyves üdülő. Tulajdonos: dr. Rüll Jánosné. Ideális nyaralás fenyves erdőben, gyönyörű balatoni kilátás, kitűnő konyha. 1968

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Egy szoba,
előszoba, konyhás, vagy két szoba konyhás lakást keresek. Biztos fizető jellegre a kiadóhivatalba kérem beadni. Ny

Üzlet, műhely

Kiadó városi üzlethelyiség.
A város tulajdonát képező Simonffy-u. 1. sz. bérházban lévő 8. számú üzlethelyiség azonnalra kiadó. Értekezni lehet Városháza, I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester. 1967

Bútor

Hálószobák,
ebédlők, kombinált szobák, konyhabereendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is Hunyadi-utca 2. sz. alatt 1439

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODÁJA, Werbőczy-u. 8. Telefon 28-26. Járásbírósg mellett, Saját ház.

Eladó házak:
Szent Anna utcán nagy jövedelmű ház öt rendbeli úrilakással harmincezerért.

Árpád-térnél, villamos megálló mellett kétszobás, fűdőszobás, alapincézett úrilakás és még további háromrendbeli lakással tizenháromezeröttszáz P-ért.

Homokkert elején, a villanygár, szomszédságában három szoba, előszoba, üveges és nyitott veranda, ezer négyszögöl termő gyümölcsös sárgós áthelyezés miatt kilencezerért.

Sámsoni-út legelején gazdálkodónak kiválóan alkalmas családi

ház kettőrendbeli lakással, tíz lóra új téglalattalóval potom hétézer P-ért.

István-úton elköltözés miatt olcsón eladó egy szoba, előszoba, konyha kamara, gyümölcsös.

Széchenyi-út tulsó végénél, a Tócsókerthen kettő szoba, konyha, kamara, üveges veranda, 500 öl kitűnő fekete föld örökösöktől potom hétézerért megvehető.

Csapókert elején, Árpád-tér közelében kettőszobás, cserépkályhával ellátott szép lakás és még további kettőrendbeli lakással, nagy telekkel örökösöktől ötezer P-ért vagy még olcsóbban is megvehető.

Eladó

adó- és tehermentes kényelmes családi ház 300 □-l kerttel Vasvári-u. 20. 1686

Szőlő, gyümölcsös

Eladó

biztos megélhetést nyújtó 4 hold szőlő és gyümölcsös, 2 szoba, konyhás lakással, Debrecen közelében. Esetleg debreceni házzal vagy telekkel cseréltek. Ferenc József-út 38., műterem. 1225

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műfiktetetének kőrforgógépén.

Igazgató:

Somogyi Gábor.

MAVUT autóbussz-menetrend

Ervényes 1940. évi június 29-től 1940. évi október hó 5-ig.

Debrecen—Hajduszoboszló.

		×	+						
Debrecenből indul	7.00	10.25	14.10	17.00	17.30	17.40	18.25	19.00	21.45
H.-Szoboszlóra érkezik	7.30	10.55	14.40	17.30	18.00	18.10	18.55	19.30	22.15

Hajduszoboszló—Debrecen.

		×	+						
Hajduszoboszlóról indul	8.30	9.20	10.00	11.05	13.34	17.00	17.40	18.00	22.30
Debrecenbe érkezik	9.00	9.50	10.30	11.35	14.05	17.30	18.10	18.30	23.00

Debrecen—Hajdúböszörmény—Polgár—Miskolc

×	×	+							
7.30	15.00	19.00	11.50	Debrecen Arany Bika	×	×	×	×	×
7.58	15.29	19.29	12.18	H.-bözörmény városháza	10.20	20.15	22.45	16.45	
9.03	16.18	20.18	13.07	Polgár pályaudvar	9.51	19.47	22.17	16.16	
10.00	17.15	21.15	14.01	Felsőzsolca pályaudvar	9.02	18.42	21.12	15.27	
10.15	17.30	21.30	14.15	Miskolc városháza	8.05	17.46	20.17	14.31	

× Csak hétköznap közlekedik + Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Debrecen—Nádudvar—Kisújszállás—Kunhegyes

		×	+						
18.25	19.00	19.01	19.38	19.27	20.04	19.46	20.25	20.45	21.40
		19.46	20.25	20.45	—	21.40	—	—	—

× Csak hétköznap közlekedik. + Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

Debrecen—Szeghalom—Gyoma—Szarvas—Szenets.

×	+								
14.10	17.40	14.47	18.18	15.27	18.56	18.31	18.49	19.10	15.52
14.47	18.18	15.27	18.56	18.31	18.49	19.10	15.52	19.21	19.21
15.27	18.56	18.31	18.49	19.10	15.52	19.21	19.21	16.28	19.55
		17.25	20.51	20.51	18.00	21.25	21.25	18.05	21.32
		19.10	23.30	—	—	—	—	—	—

Debrecen—Hajduszoboszló—Békéscsaba

×	+								
14.10	17.30	14.47	18.10	15.27	18.56	18.31	18.49	19.10	15.52
14.47	18.10	15.27	18.56	18.31	18.49	19.10	15.52	19.21	19.21
15.27	18.56	18.31	18.49	19.10	15.52	19.21	19.21	16.28	19.55
		17.25	20.51	20.51	18.00	21.25	21.25	18.05	21.32
		19.10	23.30	—	—	—	—	—	—

Forgalmi korlátozások megszűntek, a járatok minden vonalon közlekednek.